AZALPENAK

Asmo ederra

LAUAXETA

Izpafingijak irakuften ba-dozuz, emen atzalduko dautzudan izpafa jakingo dozu. Beste ludiko izpafa bere, ezta, ludiko onetakua baño. Sosialisten aftian jazo yatzuna.

—¿Eta gixon ofein aftian jazoten diran gauzak, ardurarik emon biaf dauskube-ete? Bakian laga egijozube ofei, ¿bai?, eta zabiltz zintzo-zintzo geure abefi-bafuban jazoten diranak atzalduten.

—Noizpein bestaldekuaren gauzak bere, jakin gura ixaten dira. Ganera gafantzi ilztiltxuba eukiko dau esango dautzu danak. Geure itzaldijetan eta idazkijetan afotzen aufka ta euzkotafen alde gabiltzazalako, asafatuten zarienak, ikusiko dozube geure esakunen zegatija.

—Abintza andijakaz zatof. Mendijen efditzia lakua ixango ete-yaku zeure izpaf ori

—Irakufi nagixu azkenerafte, ¿bai?, eta gero nai dozuna esango dozu. Madrid'en batzaf nagosija egin dagije sosialistek. Ija-ija anei gixon dira batzaf ofetan. Eztabaida andijak euki dabezela, zetan esan biaf bere-ez. Prieto'k, Saborit jaunari, onek Largo Caballero'ri, ta gustijak alkafi esatekuak esan dautsoez.

Lotsabakotik gorakuak, itzak ixan dira. Baña euren aftian ixan diran ezkero iñor eztabe espetxeratu. Geuk esan ba-genduzan sosialisten aufka olako berbak, espetxe baten saftubak gengoqez.

—¿Eta ofeik alkafi esan dautsezanak, buruko miñak emoten dautzube?

—Ez, bafe-egin dot. Larunbatean jazo zanatzaz, zerbait idatziko dautzut. Izpafingi bat argifalduten dabe alderdi ofetakuak. "El Socialista" deritxo.

Ipafingi ori irakufi baño nayago neuke lo-egin gura eztaun umetxu bati siaskan eragifia. Logureak joten daustaz begijak ofen izkijak ikustian.

—Txindirik ezpadauke izpafingi obia ateratako, zer egin, ba. ¿Izpafingi txafa daukela, atzaldutera zatof?

—¡Ez! ¿Eztakixu zenbat bidaf Euzkadi'n, emen geure abefijon sosialistek esaten daben gauzatxu bat? "Es libre la sindicacion" edo euzkeraz: baakotxak nai daun bazkunetan edo alderdijetan bazkidetutia, gauza azkia dala. Norberak gura dauna egin dagikela bazkidetutiatzaz.

—Eta ofetan efasoya dauke. Bakotxa azke itxi biaf yako.

—¿Bai ezta? Baña azkatasun ori abeftzalien izpafingijetan dagozan sosolistuak Jaufti gura doguzanian-eta, ixaten da. Geure alderdikuak eztiralako sosolisto bat at jauftiteko asmorik daukagunian, asten yatzuz didafka: "Es libre la sindicación". Eta emen dira papau-argijak bayetz erantzuten dautsoe. Ezkara sosolisto ofein aufka ezertxu bere egifen, ausaftuko.

—¿Eta ofegaz zer diñostazu, ba?

—¿Zer diñotzudan? Madrid'en, sosialisten batzaf nagosijan, an ziran bederatzireun gixonak auxe esan dabela: ¿"El Sosialista" izpafingijan zelan alderdiketu-barik dago gixon edo idazle bat? Ori ezin jasan ei-dagike euren alderdijak, "El Socialista" izpafingiko idazliak euren alderdikuak ixan biaf dabelako.

—¿Egija diñozu?

—¡Ez guzufa diñot! Irakufi egixuz euren izpafingijak eta ezkeftafenak, ¿bai? eta antxe jakingo dozu, diñodan gustija, egi utsa dala.

—Lotsarik eztauke ofeik. Emen diñuenaren aufka, an egin daroe.

—Emeko leluak ziñistu dagijen. Emen gagoz abeftzaliak, geure landoletan geure alderdikuak eztiran batzuk alikatuten. Oneik jaufti gura doguzanian, eup-egifen dauskube sosolistuak.

Eta eurek "El Socialista,,'n eztabe iñortxu bere euki nai. Alderdikuak ixan biaf.

—Begijak zabaldu-eragin daustazuz.

—Safi zabaldu-eragifen dautzudaz, baña eztozu ikusi gura. Gaufko au eztogu alefik galduko. Aterako dogu geure itzaldijetan. Atzalduko dautzudaz beste gauzatxu batzuk bere, sosolistuak eztiralao konturatuten, euren esanak batuten doguzala.

ERRIJETATIK

MUXIKA

AGUR MUXIKAARAK. — Aspaldiko zuben izpafak neuri be izpafingiratuteko gogua softu dauste.

Muxika'n Euzko-Gastedija dago. Batzokija bakafik baña, irakufle. Mendigoxale aldrarik eztago, ba, ezta Emakume Abeftzale-Batza'rik be.

Aspalditxubon efi onetatik urten diran izpafak ikusifa baña, gure emakumak pizkoftu-egin dirala esan leike, eta Emakume Abeftzale-Batza bat softuteko asmubetan dabiltzala.

Ikufin bafija beñepein aginduta ei-dauke, ta ez edozelakua, befeun laufleko tik gora ordaindu biafko dana baño. Befogei txal -begi edef ordainduteko baten batek sakela edo zeozer zabaldu biafko dau. Tira; ixilik nagon, ikufiña agindu dabenak ordaintzeko txindija nun ixango dan be jakingo dabe-ta.

ZOZKETA BAT.—Egunotan gure emakume pizkofak zozketa-arazuetan diñardube. Zozketara atara dabezan pitxijak bi dira: Arana-Goiri'taf Sabin'an lauki edef bat eta "Lauaxeta,,'ren "Bide-Bafijak" deritxon olefki-idaztija.

Zozketa onetatik ataraten daben txindija eztakigu, ba, zetarako daben, baña euren ixil-maratubetako asmuben baterako ixango dabeneko susmotxuba bai ofatio. Txartel bakotxatik efial bat eskatzen dabe, ta emakumakazkua gura daunak erosi egin biafko, emakumiak bekozko ilunagaz ikusi baño efleko bat ezeze lau emon be oba da-ta.

Emakumok ontxe aufiak aftu dauskubezala-ta nago. Eta ondo egiña, gixonezkuok olako gauzetarako neguko eulijak baño be epelaguak gara-ta.

Batzokija edegi zanetik onako bazkide -txartelak be, ba, ondiño, irafkolatik etofi ziran lez egon biaf dabe, bazkiden aftian banandu barik. Itxifasun au zegatik dan neuk ezin dot uleftu.

EMAKUMAK, ENTZUN.—Emakume Abeftzale-Batza'n bazkidetuteko aftu dozuben asmua, asmo edefa da. Baña ez aiztu zeuben egin biafakaz gero. Jaungoikua eta Lagi-Zafa zeuben egikera gustijetan aldeztu biaf dozubezala ez bein be aiztu. Euzkerea geure izkuntza bakaftzat beti erabili biaf dozubela, goguan ixan. Dantza azkatubak, jolas garbijak eta enparauko euzko -ofura zafak zuben gauzarik gogokuentzat ixan biaf dozubezala oldoztu beti. Emakume Abeftzale-Batzakuak ixatekotan, benetako euzko-emakumak ixaten alegindu... Bestela, oneik gauza gustijokin aiztuta beste era bateko jolas eta abafetara lixunkerijetara doyazan gixon naiz emakume, ¡bata ta ez bestia, abeftzaliak eztira!

AJANGIZ'EN MITIN IXILA.—Ondiño aldi aundirik eztala, Gure "Zubi-puntako Aramayo,,'k eta Euba'taf Peli'k mitin ixil bat egin ei-dabe; iragafi bako mitiña. Eurentzako, baña iragafifa egon ixan ba -zan be, obeto ez. "Aramayo,,'k euzkeraz baño erderaz efeztasun geyago eukala-ta, efderaz egin ei-eban. Euba'taf Peli'k, bafiz, Enbeita'taf Imanol gastiaren gerixatxura, ainbeste itz neuftu jaurti ei-ebazan. Entzuten ebazanak areri begiratuta olantxe esaten ei-eben: ¡Ofek yakok ekafija! ¡Peli asten danian ekafi edefekua da ixan be gero!...

Ajangiztafak Peli'ren itz neuftubai txaluak-txalo jo ei-eutsezan. "Aramayo,,'ren erderazko itzaldijari ostera, gafaxijak eta agirakak, aren ospeko euzkel-idazle batek efderaz itz-egifia lotsagafija zala-ta.

¡Bertan apuftu ezebenian!...

OINGUAN BAI. — Bein baño safijago Muxika'n esan ixan dogu efi onetan iñoz etzala Emakume Abeftzale-Batza'rik eralduko, Muxika'n onetarako emakumerik ezeguala-ta.

Baña ofetara oldoztuta esaten ixan dabenai oinguan daunbadeak suizkilu-kirtenetik urten dautse, Batza ori egifeko gertakixunetan dabiltzaz gure Emakumak-eta.

Beraz oinguan bai, oinguan Emakume Abeftzale-Batza ixango doguna egija da. Aufera zaf eta gaste Euzkadi azkatu afte.

MENDIGOXALIAK. — Zubek be pizkoftuteko orduba dozube. Ia noiz zeuben aldratxubori eralduten dozuben.

AROSPIDE'TAR JON MIRENA.—Efi onetako semia dan Afospide'taf Jon Mirena'k Bilbao'ko Basurto'ko gexo-etxerako azteftketan lenengo zenbakija ixan daula jakin dogu, eta ori dala-ta irabazi daben lekuba betetan Bilbao'ra datofela. Zorijonak. (1)

ATXONDO.

(1) Benetan zorijonak, olako efifafak daukezanak eurak be zoruntsubak dira-ta.

Afospide'taf Jon Mirena, osalari gastia da, baña argija, eta abeftzale zintzua. Irabazi dauna ondo irabazija dau, eta ez maltzufkeriz iñori ostuba. Abeftzale lez, aintzagafija da, Jon; adizkide lez, matagafija; eta osatzale lez, bafiz, txalogafija. Bein baño safijagotan gonutau ixan dot, Jon, eta antxe Madrid'en Euzkadi'tik ufun bixi biaf ixatiaz bai ondo mindu be. Orain baña "pupuok" igasi dabe. Jon, ba, lastef emen ixango dogu. Euzkadi'k bere semiak ementxe biaf dauz, ba, eta Jon Euzkadi'ren seme on bat lez, Euzkadi'ratu-egin da. Zorijonak, neuk, be, Jon, eta ondo etofija.—Ibon.

ATXARTE

ZARAGOZA'TIK

Or-emen, atzefian zeaf ibili ondoren, Pilare'ko Amaren Uri onetaratu naiz eta emengo befiak euzkotaf askori atsegin zaizkiola-ta ezer gutxitxo ba-da ere, une labuf onetan jakin dedana, irakurliei zuzentzen diet..

JAYAK.—Uri onetako eta Aragon guziko jairik nagusiena il onen 12'an ospatzen dute, Pilare'ko Amaren jaya. Eta aurten ere jai oyek gertatzen, gogoz ari dira. Batzuek diotenez, lan-eza eta beaftasuna naikorik ezagutzen omenda emen ere, baño alaz ere jayetarako poza nabaitzen da eta dirudinez, lanik eza ta beartasuna, jayaldien zaratak estaliko du egun auetan beintzat.

ELIZKIZUNA.—Pilare'ko Amaren jayetan egifen diran elizkizunak ere benetan ospatsuak izaten dira, ba-da Aragoitaf geyenak elizkoyak dira eta batez ere Pilare'ko Amari jayera aundia diotenak. Onegatik, aurten ere, naiz ta ezkef usaya eta elizarentzako gofotoa askoren muñetaraño, eguneko gauza bezela, zabaldua egon, elizkizun bikañak egingo dira.

EUZKOTARAK.—Batek gutxien uste duen lekuan euzkotafa ikusten du emen. Nun nai ikasleak, euren lauburua papafean dutela bilatzen dira. Auek badute Euzko -ikasle Batzoki apaña ere. Euzkotaf saltzaleak ere asko ikusten dira eta Euzko -langileak zer esanik. Auek guda gogofa dabilkite emengo langiliekin. Bata aitzaki eta besten aitzaki, Euzko-langiliak ezin ikusi dituzte eta askotan euren buruak zaitzeko "guardias de asalto,,'ren itzalean laneratzen dira. Euzko-langileak onela eta gure efian ainbeste praka estu patxara edefean eta geyenetan geuri gere efian agintzen digutela. ¡Noiz iritxiko ote da eguna, gere lo zofotik esnatu ta gere efian gere buruaren jabe izateko!

JATETXE EUZKOTARA. — Bai irakufle, jatetxe edo, Otel euzkotaf bafi bat geyago da Zaragoza onetan eta apaña ala ere. "Laurak Bat" du izena, San Blas etxadian 2'gafen zenbakian dago, len ote "Pampas" zana ta Zegamatafak dira jatetxe jabe. Bate-batek esango du. ¡Zegamatafak izan beaf ziten! Baño benetan jatetxe apaña eta etxekoak bezelaxe euzkotafak artzen dakitenak.

"El Dia" eta EUZKADI ere antxen irakufi leizke, eta Zaragoza zeu zauden jatetxean "El Dia" eta EUZKADI irakurtzeko aukerak ez du gutxi esan nai.

OTARA

Uafa.—Emen det zeure aginduba betetzeko. Bidalduko dizute izpafingija oindikan. Eleizkixun edefak egingo dituzte, Andalucia'n egifen dituzten bezela, baña gero Neskutz garbijaren aufka birauak edefki jaufti. Ori ixaten dute kistaftasuna españafak. "Viva la mañica" eta abaf, jantzan egifeko. Besterik ezerez.—Lauaxeta.

MENDATA

"Ibon,,'eri lengo ileko 29'gafenian ageftu zan idazkijak, ganbaran umaututen egondako sagaf zimelen antza diñozu aftzen dautsazula. Umau-usaña baño urdin-usain geyago eukiko ebala uste dot nik, garilan 18'an emetik juan zan-eta iralan 29'rafte otzaran dagon idazkija sagafa ixan balitz Deun Mikel'etako bazkaritan azken jakitzat maira aterateko erakua ez beintzat. Otzaria safitxuago garbitu biafko da. "Ibon". (1)

DEUN MIKEL JAYAK.—Deun Mikel eguna ospe andijagaz ospatu zan efi onetan. Aufegunian biribilketa, Ariatza'ko txistularijak; 29'gfn. goxian amaf ta erdijetan jaupea emon eban, Irazola'taf Joseba Koldobika, bertoko txanburubak, Elofieta'taf Ixidor eta Ufutxua'taf Seber bertako semiak, lagunduta. Jaupea bertoko abeslarijak abestu eben. Txonitza Lafañaga'taf Eukeni, Elofio'ko jaupari lagunak egin eban eta euzkera garbi edefian atzaldu eban Mikel deunaren anditasuna ta Euzkaditzaz ixan eban matasuna. 30'gfn., garbitokiko gokaxoen aldezko eleizkixuna itzaldija len atatu dogun abade, jaunak egiñ eban ondo baño obeto.

Mezostietan aufeskuak egifen ixan ziran eta afatsaldetan efomerija.

31'gfn. txokof-batzia egin zan lenengo sarija Zabala'taf Lin'ak irabazi eban. Gero indizuku edo "txokolate"-jana, ta efomerija, ufilan 1'guan efomeri edefa egin zan, eta onegaz amatu ziran Deun Mikel jayak ¿Mendata'n, zelako jolasketa edo efomerija uste dozu egifen izan dala? Euzko-jolas utza anayak txistularijen soñuan garbi jolastuten izan da emen, Euzko-efi bateri jagokon erara. Eskefak efiko Udal jaunari efi onetan ekandu ona jaboten alegindu zaralako. ¡Aufera!, erakutsija ementxe dauko ikasi guradabenak-eta.

JUAN ETORIJAK.—Emen aguftu doguz Bilbao'taf Kepa "Abandotafa" mendigoxale aldrako mendigoxale zifitzua, eta onen afeba Bilbao'taf Kafmele eta ata. Emen ixan dira Garate'taf Burna ta sendija; Irazola'taf Burna ta sendija; "Buluku buru", "Atxondo" eta Bafenetxea'taf Peli. Gazteiz'era juan dira, Lafuzea'taf Bifor en eta Zabala'taf Efapel. Elofio'ra juan da, Landa'taf Miren. Logroño'ra Urzuriaga'taf Topil. Zorijonak.

"ALBIZ-ERROTAKO,,'RI. — Iralen 30'eko EUZKADI'n idatzi zendunatzaz gixon bat eldu jatan eta zirauztan ia izpafingijan gauzak edozelan iminfia azke zan, eta erantzun neutsan neure ustian izpafingijetan iminten diran izpafak gafantzi andija dabela; izpafak jazoten diran erakuak ixan biaf dabe eta idazle batek izpafkari batek jazorikua jazoriko erara, ez eskefera ta ez eskumara itzuli barik jafijagaz bere zeregiña betetan dau. Eta erantzun eustan zuk imini zendun izpafa eztagola jazotako erara jafifa, eta au entzutian erantzun neutsan neuk esango neutzula zuri, eta zuk biardan erara edo jazoriko erara idatzi gura ezpadozu, neuk defuko dautsadala ta berak edestu ta neuk idatziko nebala. Ofa, bada, "Efotako" nik eskafbila apal-apal nigana eldu zan gixon oferi obeto ezin erantzun neikijon, eta orain ofa of zeure eskubetan dago.

GASTE BELU.

(1) Ez, ba. Otzaratik eneyuan jaso, neure lan-mai zabal edefen ganetik baño. Garilan bidalduriko idazkija, iralan ta egin -egiñian be zeuben efiko jayetan niganatuteko, garilatik iralarafteko bifafte gustijan ¿nundik nora ibili ete-dok, ba? ¡Zorginkeri aundijagorik ikusteko be! Ta gañera idazkazal eta gusti yeguan.—Ibon.

SE RECOMIENDA POR SI SOLO EL ALIMENTO INSUPERABLE

ALAR-ONENA

Olo afautzagilientzat eta txitak azteko. Utsik ematen ez duten jatekuak: Aragi afain eta azuf-irin "Alar Onena".

Especialísimo para gallinas ponedoras y cría de pollitos. Resultados garantizados Harinas de carne, pescado y hueso "Alar Onena".

Maria J. Esnaola

Miracruz, 21 — SAN SEBASTIAN — Teléfono 12014

¡ALERTA! EXIGID SIEMPRE LA MARCA "ALAR ONENA"

IBARETA

Enparauko gixon jantziak

Ametzaga'tar Urtado kalea, 20 g.

JOSKINTZA SASTRERIA

TRINCHERAS y GABARDINAS

Hurtado de Amézaga, 20

Barriola'tar I. M.

Gexotegiko sendagilea urdail-gibel-este

GARIBAI, 20, 2'g. — DONOSTIA

Uribe'ren Jostolea

Alkondara eta enparauko gixon-janzkiyak

Loyola-kalea'n 3'garren zen bakiyai

DONOSTIA'N

Olareaga'tar J.

Suduf, estafi eta belafietako sendagilea

CORREO, 50. — TOLOSA.

Ufutizkiña, 269

Musatadi Osagilla

Bizkaf-azuf gexuak, tumore otzak, azuf okeftasunak elbafi (parálisis) egoteko tramankulu (aparato) egokija merke eta neufiz egin eta iminten dira. Zenbatean eta zelan ezer kendu barik esango yatzube.

Bilbao'n, Correo, 7

Euzko-Erri-Jakintza

Dantza-abesti zarrak

Andra galanten etxian
axia presko goxian,
atia dribili-dranba
iñor eztago etxian.

Txikitxu konponidia
Mañatxu taberneria,
iru kuartilo ta erdigaz
egifen dau azunbria.

Karmen eguna dala
zeuk be ba-dakixu,
buruko pañelua
dotore daukozu.

Eztakit dantzan baña
ba-nabil erdijan,
tuertua alkate
itxuben efijan.

Onek bai dantzarijak
dantzan egifeko,
begira dagonari
bafe eragifeko.

Gastia ba-dakixu
zelan dantzan egin,
burnba gora-gora
ankari eragin.

Txakufzulon lafapost
Mañarijan jausi,
mamiña malatuta
azufik ez ausi.

Gorengo kamarara
bidien labana,
kortara jausi yaku
mutil bafabana.

Anton efementarik
buruban kalbua,
ufia dalakuan
plomua darua.

Enaz edefa baña
bai edef-zalia,
eztauket ezer baña
bai ezperantzia.

Ezperantziak diño
ba'dago legerik,
ez aftu agurarik
ba-dago gasterik.

Ixango ba-da bere
parkakin bakafik
zaldun gaste polit bat
biaf dodala nik.

MAÑARIKO.

EUSKO OLERKIAK

(AZKENA)

ORIXE

Bigafen "EUSKO OLERKI" etako beste olefkarietaz eman du bere iritzia erderaz Jauregi jaunak, eta neri lana kendu dit ortan, arekin batera bainago Zubimendi'z, Lekuona'z, Muxika'z eta Tapia'z esaten dituzten gauzetan. Tapiari dagokionez, nere aldetik argibide bat eman beafean nago, ta Agife'taf Toma'z diotenik zertan okertzen naizen eta zergatik okertzen naizen adierazi bear det.

Bestere antzera egitea zer da? ¿Gaya antzekoa artzea? ¿Gogapen naiz iduripen naiz bertso antzekoak egifea? Balifeke orietatik ezer izan bage ere besteren antza izatea. Neri ez dit axolik alako gayetan, alako gogayetan, alako bertsotan, gure olefkarik besteren antza izan ez izan. Ortan sartzen afisku aundiko gauza da, batez ere, gizonak gizona bilatzen baitu edozertan. Ortaz gañera, besteren antzera, ufatsak jafaituz ere antza artuarena, baño gauza obea atera diteke. Maiz ikusi deguna da. ¿Zer adierazi nai nuke bada? Gizonak gizonaren antza izan dezake, aurpegian eta gorputzean bezela gogoan ere; baña, ontaz gañera, nik orain esan nai dedana, arnas-inguru berdinean arnasa artu dezake. Zunda edo itxi usaya luzaro artu dutenak, margoan edo kolorean elkafen antza izan oi dute. Ori gertatzen zaye zenbait olerkariri ta ofen aurka ari naiz ni, bestelako antzaz axolik izan bage. Au ez da batere obea. Itxi-usaya eta ilen eguneko iluna beti maite dutenak ere izaten dira.

Nik ez det ezagutzen Tapia Perurena, baña barkabezait Jauregi'k esaten ba dio Gizona berez izan diteke olako edo olako aroa barnean duna, ta orduan ez dago sendabide efezik; baña Jauregi dan bezelako gixon "patxarazkoa" ta osasun onekoa, ez al diteke zoko orietatik atera? Aize garbiagoa ta osasungafigoa ez al dezake artu, ordu arte baño? Nere ustez, eta zirikatze orde esaten diot, egin dun lana baño obea ere egin dezake. Begira bezayo bere buruari "Bizitz menditafa", "Nere lagun zar bateri", "Spes unica", "Atozkit Jesus" eta olakoetan. Azkeneko au trinkoxegoa balitza eder-edefa luke. Negafezko ibaf edo zoko oriek utzi bitzate gure olefkariak, eta besteren batengandik zantzua artu nai dutenean, bila bitzate osasun oneko gizonak.

Eta buruz asmatzeko ere gai diralarik, artu bezate aras, naiz zokoetan, naiz zabaldietan, naiz aldapetan, naiz mendi galdofetan. Adierazi det, ustez, esateko neukana.

Agife'taf Toma'rekin naiz orain. Etzait iduri, itz askatuetan euzkera ain efexa dunik; ez beintzat ugari bezain efexa. Bertsoak ere txukunak eta utsik bageak omen ditu. Ez ta. Askotarako makafak ez ba ditu ere, bat askotan du beintzat: adafean ordez "adafan", negafean ordez "negafan", eta olakoz beterik dago. Bestela euzkera edefa du. Beafenik dana, olerkariz alegia, liburu ontako gayenak ainbat edo geyago ere ba du. "Sin grandes arrestos de inspiración", bestekin berdinduz, beintzat, etzait iduri ondo esana dagonik. "Jose Mikel" gauza biribilagoa, irakuf efezagoa ba lu, aufenekoaren ondo ondoko gauzak ba ditu. Bedi erakusburu

Zerbait ba da gaur Olasagafen; itun-lufuna
nabai det oro basetxiaren inguruetan.
Artasoruan jostalari oi-dan aize biguna
negafez dabil leyuetako zifituetan.
Atzo akazaz, artarka, atadin ziran oloak,
kotan, gandofak egal azpian gorderik dira;
Beiak belardin zintzafin otsez makakofoak
nasitzen ditu lafeik eztagi etxeruntz begira.

Ba dakusazu, irakufle, Agife ez dela ain makala, ta, len esan dedana, eskubide geitxo artzen dula Gramatika'ren aurka. Bertso erdian "leyoetako" esan zezakena, "leyuetako" esan beafik etzegoan. "Atadin, belardin, zintzafin, lafeik", belardian eta laferik eta abar ordez, ahapaidi bakaferako eskubide geiegi artzea da. Baina ots, ez dezatogun uka zor zaiona. Ona beste erakusburu bat:

Eguterara begira zegon telatupean,
orma-baztafak oldioz josi ditu jaiotzak;
kedar artian laraztik zintzil dagon par-
[tzean... (laratzetik)
oreik eztakust gargaraz; burni-gainean
[zotzakur (orerik)
itzali dira; simaur lufuna lizun usaiak
jan du Goritu gabe nolatan egosi dabe
atzean otas-opilak? Sarde, golde ta la-
[yak... (len ta orain i)
erdoyez jota. gofiztu dira..."

Itsasoko ibilaldiaren deskrizioa ere aula al da? Ez nik uste, liburu ontan ageri dan onenari ere doayez Toma'k zer aundirik dionik.

Nekazari-bizitza ta sukalde bizitza ezagunak ditu inork bezain ondo; beraz gai au ointzat artuta gauza onak egin ditzake, erabat okildu ez ba da. Bein saria ez atzeman afen ufengoan atzeman dezake. Mayekoen aurka itzegiten efez da. Nik ez uste sekulan iñon urte artan bezain gauzak jator iñongo epailariak egin dituztenik. Elkafen befi bage, bakoizka beren iritzia bialduz, etzuten alpurka izenak idikitzeko biderik izan, Euzko-ikaskuntzan gordeak baitziran.

Bilbao'n bizi ziranak bakoitzafi eman zioten ez bati, eta Madril'en bizi zanari aitzakirik ezin eman. Or daude olerki guziak liburu batean edozenek ikusteko moduan. Edefena geroak agertuko du, mayekoak utsegin ba lute ere. Neronek eman ez ba nion ete, nik ez uste bidegabe aundirik egin zanik.

Zeren obena da "Lizardi,,'k saritua izan izatea? Zilegi bekit, "Luzear" jauna, beste nonbait kendu zidaten itza. Oker ulertuz edo, idazlen aurka jeki giñela entzun izan bear gendun, idazlerik inon aipatu bage. Beren buruak efez zaletzat zeuzkatenak aipatu genduzen

✝

Kareaga eta Ortuzar'tar Salome

ANDEREA

Mantxobas'en alarguna 1932'ko Urrila'n 9'gn Ermua'n il zan

Ikurton Deunak eta Goipuru-Onespena artuta

(G. B.)

Urban, Genare eta Burna bere seme-alabak: Egaña'tar Imanole errana, Andoni, Imanol eta Miren Arantzazu ilobak, anai, ezkon-anai, loba eta ganerako, senide gustijak; adizkidiai, euren otoyak Goikuari ezkiñi dagitsazela eskantzen dautse eta euren eskarrona beti ixango yake.

Il-otoyak eta obiraltzia atzo ixan ziran.

Biziro mintzeko bidea eman zitzai... zardi,,'ri, esan etzuna egotziz; gero "ahora se reconoce" edo olakoren bat da eman zigun asken-itza au ira... dakin batek. Okefago "Apezak "azk... ere" da esana, ta nonbait, gure EUZKADI'n. Urli ua zan apaiz ori.

"Euzkal-idazleak ez beza esan ... erderaz esaten ausartuko ez liztake... zarik", nion nik oar labur-labur bate... ere debekatu egin zidaten. Gauzak esatea etzaye ongi iduritzen baña neri donavidas" esateko etzan debekurik. Aski da.

Afese'taf Emeteri'k ere ba du liburu... tan olefki bat, baina ufengoan asi... tzalo "Nere bidean" deritzayon libur... iritzia ematen, merezi baitu.

("El Dia,,'tik.)

Gure erriko oroipen...

Prontxio eta Lujanbio, biak gizon ... ñak, afgintzan lana eginda bizi ziran... ñan, biak, inguru gustietan, alpefen edo "fama" zeukaten.

Eudia-zala-ta, lanerako girorik ez ... la-ta, beñez lanerako gogo aundirik ... dana dala, edan eta edan, eguafte ... ardandegi edo "Taberna" batean ... ziran.

Ez, ordea, ixilik, batek itzegin ... bai besteak ere; baño ¡gauza zala! ... ten ematen, iñolaz ere, alkafi, bakafik giteko beta edo txandarik. Ura zan ... itz egifen. Ezta alako erle ots edo ... ere.

Eta beta ura ez ematea izan zan ... kin asafetzeko ziyo edo motibua ere oso benetan asafetu ziran. ¿Iñor asa... al da, bada, erdandegietan?

Alkafi esan zizkien, batek besteari ... lezkioken aundienak; eta berotasuna zijuan bezela, ¡arduak laguntzen bai... ten! Prontxio'k Lujanbiori baita ere zion alpefa zala.

—¿Alpefa ni? i baño aundiagoa, ... erantzun zion Lujanbio'k.

Ontan ere, zein alpef aundiagoa izan... tabaida edo "disputa" ikaragafia artu... ten. Eta, epailari bertan zegon gizon artu eta ap,usturatu egin ziran bereala... katzeko, bertan, zein alper aundiagoa...

Apustu aren befi jakin zanean, une... beaf izan ziran, ikusi nayean, oztea ... ingurutzeko.

Apustua jokatzen asi eta, ostearen ... bereala Prontxio etzan egin zan; eta ... janbio onkada edo "pauso" bat eman ... zut-zutik geratu zan; eta tankera orta... ditxo batean egon ziran epailariak era... ematen ez zuala.

Baño Prontxio etzanda zegon tokitik ixilik ezin egon eta esan zion epailari... ten zuan gizonari. Epailari Jauna nik... bazi det "apurtua".

Epailariak: zergatik.

Prontxio'k: Ni txefiya etzanda ... lako.

Lujanbio'k ura aditu zuanean eraso... esanaz Prontxiori: ¿Ik "apustua" ir... dekela? ¡Gezufa! erabaki dezala ep... riak. ¿I alperkeriz txefiya bezela luz... etzanda egokela? Ni, ikusten nazuen... zela, etzateko alpefez, zut-zutik befiz.

Eta epailariak, ostearen baimenezko... gera gozoarekin, irabazia Lujanbiori ... zion.

LANDE...

Urnieta'tik.

Capítulo de sucesos

Un hombre muerto en Iturrigorri. - Accidente ferroviario en Luyando

ACCIDENTE FERROVIARIO

Cerca de la estación de Luyando, ... consecuencia—según nuestros informes... un mal cambio de agujas, descarrilaron ... te vagones del tren de mercancías núm... 1.810, que circula entre Bilbao y Mir...

Ambas vías resultaron obstruccion... por lo que los viajeros de los trenes ... vías Bilbao-Orduña y los trenes ex... 802 y rápido 809 tuvieron que hacer tr... bordo.

A consecuencia del descarrilamiento ... sultó herido de bastante importancia ... obrero ferroviario Dionisio Infante, ... fué entresacado de debajo de una de ... cajas de uno de los vagones siniestrad...

En un automóvil particular se le t... ladó al Santo Hospital Civil de Bas... donde ingresó en una sala de cirugía.

Brigadas de obreros, con el material ... cesario, trabajaron activamente, dejando ... pedita la vía a las cuatro horas de ac... do el descarrilamiento.

A última hora nos comunican del H... pital que el herido continúa en igual est...

HOMBRE MUERTO

A las ocho de la mañana, el carabi... con domicilio en el camino del Peña... 8, bajo, llamado Antonio Abalo mani... al guardia municipal de servicio en R... deberri que en un barranco próximo ... fuente de Iturrigorri y desde ésta se ... casi sumergido en un arroyuelo el cu... de un hombre, al parecer cadáver.

Personados el municipal y su acompa... te en la fuente de Iturrigorri, procedi... a bajar al barranco, de donde extraj... el cadáver.

Avisado el Juzgado de Instrucción ... guardia, se incautó del cadáver, proced... dose a un registro de las ropas del mu... sin que se le encontrara ningún docum...

Los camilleros municipales, cumpli... órdenes del juez, trasladaron el cadáv... depósito judicial de Vista Alegre, dond... le practicó la autopsia.

Una mujer, inquilina de la casa d... mina Iturrigorri, identificó el cadáver. ... sultó ser su pupilo Evaristo Doval V... more, de 56 años, natural de Villena, ... cejo de Llanes, provincia de Asturias.

Aclaró dicha señora que Evaristo no ... presentó el domingo a dormir, hecho ... no le extrañó, pues sucedía muy a men...

La creencia general es que el desgra... do Evaristo dió un traspiés en la se... que conduce a su casa de Iturrigorri, ... yendo al barranco con tan mala for... que, al perder el conocimiento, se ah... en el arroyuelo.

Academia de Corte

DE PARIS. Corte y confección sistema LIZARRITURRI

DIRECTORA: Sra. viuda de Bi...

A. Urquijo, 22, 3.°. Se habla euzk...